Միջին սերնդի խնդիր ունենք

ՀՀ նախագահը ներկա էր ԳԱԱ հաշվետու ժողովին

Գիտությունների ազգային ակադեմիայի անցած տարվա աշխատանքները երեկ ամփոփվեցին:

Տարեկան ընդհանուր հաշվետու ժողովին ներկա էր ՀՀ նախագահ **Սերժ Սարգսյանը**: Ներկա էին նաեւ Արարատյան թեմի առաջնորդ Նավասարդ արքեպիսկոպոս Կճոյանը, նախարարներ, ԱԺ պատգամավորներ, ՀՀ ԳԱԱ-ի արտասահմանյան անդամներ, ուրիշներ: Ժողովի մասնակիցները նախ մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին ակադեմիայի՝ կյանքից հեռացած անդամների հիշատակը: Այնուհետեւ ՀՀ ԳԱԱ-ի նախագահ **Ռադիկ Մարտիրոսյանը** ներկայացրեց տարեկան հաշվետվությունը:

«Անցյալ տարի համակարգի բոլոր գիտական կառույցներում շարունակվել են հիմնարար եւ կիրառական բնույթի գիտական մշակումները բազային ֆինանսավորմամբ, նպատակային, թեմատիկ ու միջազգային ծրագրերով եւ պայմանագրերով»,-ասաց նա՝ տեղեկացնելով, որ գիտական ստորաբաժանումներում պահպանվել է հիմնարար հետազոտությունների գիտական բարձր մակարդակը: Որպես վկայություն, նշեց արտասահմանյան հեղինակավոր գիտական ամսագրերում հրատարակված աշխատանքները՝ 762 գիտական հոդված եւ 18 մենագրություն, նաեւ 81-ը միջազգային խորագրերով:

Շարունակությունը՝ էջ 3

Միջին սերնդի խնդիր ունենք

ՀՀ նախագահը ներկա էր ԳԱԱ հաշվետու ժողովին

Սկիզբը՝ էջ 1

Իսկ ԳԱԱ-ի բնական և ճշգրիտ գիտական ուղղվածության ինստիտուտները կատարել են հետազոտական աշխատանքներ 81 տարբեր ծրագրերով և դրամաշնորհներով։ Աստղաֆիզիկայի ամբիոնների համագործակցության արդյունքում էլ նախորդ տարի հրատարակվել է 25 հոդված և 3 գիրք։

«ՀՀ ԳԱԱ-ի գիտակրթական միջազգային կենտրոնում սովորում է 1080 մագիստրանտ Հայաստանից և 35-ը՝ արտերկրից։ Պետպատվերով ասպիրանտուրա է ընդունվել 154 ասպիրանտ և 76-ը՝ վճարովի հիմունքներով, այդ թվում՝ 73-ն արտերկրից։ Այս տարվա հունվարի մեկի դրությամբ ԳԱԱ-ի կազմում ընդգրկված են 60 ակադեմիկոս և 60 թղթակից անդամ, որոնցից 32 ակադեմիկոս և 31 թղթակից անդամ աշխատում են ԳԱԱ համակարգից դուրս։ Իսկ համակարգում աշխատում է 4021 մարդ։ Նրանցից 2462-ը գիտական աշխատողներ են»,- ասաց Մարտիրոսյանը՝ անդրադառնալով նաև աշխատավարձի ֆոնդին։ Այսպես, հաշվետու տարում պետական բյուջեից ընդհանուր աշխատավարձի ֆոնդը կազմել է 3693,6 մլն դրամ։ Դա ամբողջ ֆինանսավորման 73 տոկոսն է։ Համակարգի աշխատողների անվանական միջին աշխատավարձը մեկ մարդու հաշվով, առանց դրամաշնորհային միջոցների, կազմել է 78,5 հազար դրամ։ Դրամաշնորհային ֆինանսների նախկին էլ ստացված ֆինանսավորման 32 տոկոսն է եղել։ Իսկ երիտասարդ գիտնականների սոցիալական խնդիրները լուծելու համար ՀՀ նախագահի աջակցությամբ երիտասարդ գիտաշխատողների համար բնակելի շենք է կառուցվում։

Այս տարվա հունվարի մեկի դրությամբ ԳԱԱ-ի կազմում ընդգրկված են 60 ակադեմիկոս և 60 թղթակից անդամ, որոնցից 32 ակադեմիկոս և 31 թղթակից անդամ աշխատում են ԳԱԱ համակարգից դուրս։ Իսկ համակարգում աշխատում է 4021 մարդ։ Նրանցից 2462-ը գիտական աշխատողներ են։ Աշխատակիցների մոտ 30 տոկոսը երիտասարդներ են։ Միջին ակադեմիկոսի նախագահին գոհացնում է։ Բայց ահա միջին սերնդի մարդկանց թիվը նույնիսկ փոքր է հասնում՝ 25 տոկոս. «Միջին հիմնական հարցը միջին սերնդինն է»։

Ակադեմիայի գիտական կազմակերպությունների ղեկավար կազմին փոխարինող կադրերի «բանկի» ներկայացուցիչների 40 տոկոսի տարիքը անցնում է 35-ը։ Իսկ երիտասարդ գիտնականների հետ տարվող աշխատանքները ծավալելու ռազմավարության կենտրոնում են եղել։

ՀՀ ԳԱԱ-ի հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի տնօրեն Պավել Ավետիսյանին էլ հուզում էր ավելի շատ իր ներկայացրած ոլորտը և դրանով պայմանավորված ուսումնասիրությունները։ Նա բարձրաձայնեց, որ կարիք ունեն մեծ խմբակային աշխատանքների ծավալման, որոնք լաբորատոր աշխատանքներ են պահանջում։ Իսկ հնագիտական լաբորատորիա ստեղծելու խնդիրը մնում է հրատապ։ «Եթե ուզ կարիքներին լաբորատորիա ունենանք՝ մեր աշխատանքների արդյունքներն ավելի շատ կլինեն»։

Հայոց ցեղասպանության և դրա հետևանքների վերացման հարցն առաջ քաշեց ՀՀ ԳԱԱ-ի պատմության ինստիտուտի տնօրեն Աշոտ Մելքոնյանը. «Մենք անընդհատ սպասում ենք, թե ինչ կասի ԱՄՆ-ի նախագահը՝ «Ցեղասպանություն» բառը կասի՞, թե՞ ոչ։ Ես այն կարծիքին չեմ, որ դրան պետք է սպասենք։ Դա մեզ ոչինչ չի տալիս։ Մեզ հայրենազրկել են։ Մենք խնդիրը պետք է տեղափոխենք իրավաքաղաքական դաշտ»։

Թամարա ՄԻՐՈՒՅԱՆ